

Collegebesluit

Collegevergadering: 21 september 2021

Zaaknummer : 900391
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Vaststellen afspraken MRA Duurzaamheid Top 2021

SAMENVATTING

Het college van B en W stemt in met vier afspraken die op de MRA Duurzaamheid Top van 15 oktober 2021 ter ondertekening worden aangeboden. Met uitzondering van de Green deal Houtbouw, omdat Heemstede niet kan voldoen aan de inspanningsverplichting, worden alle afspraken ondertekend. Het gaat om de volgende afspraken:

- Green deal circulair textiel
- Green deal MRA als fietsmetropool
- Afspraak niet herbruikbaar plastic
- Afspraak circulair opdrachtgeverschap en inkopen

JURIDISCH EN BESLUITKADER

- Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024

BESLUIT B&W

1. In te stemmen met de ambitie om op de Duurzaamheid Top van 15 oktober samen met MRA overheden, bedrijven en andere relevante stakeholders aan de hand van voorgelegde onderwerpen tot zo concreet mogelijke afspraken te komen om op die manier een impuls te geven aan een duurzaam herstel uit de coronacrisis.
2. Niet in te stemmen met het ondertekenen van het jaarlijks te actualiseren convenant, de Green deal houtbouw MRA 2021-2025.
3. In te stemmen met de Green deal circulair textiel.
4. In te stemmen met de Green deal MRA als fietsmetropool in de rol van 'lid peloton'.
5. In te stemmen met de afspraak die betrekking heeft op niet herbruikbaar plastic.
6. In te stemmen met het schriftelijk herbevestigen van de in 2018 vastgelegde intentie circulair opdrachtgeverschap en inkopen.
7. Dit besluit ter kennisname te brengen van de commissie Middelen (C-stuk).

BESLUIT BURGEMEESTER

1. De portefeuillehouder Duurzaamheid N.F. Mulder te machtigen de afspraken waarmee het college heeft ingestemd te ondertekenen.

Collegebesluit

Collegevergadering: 21 september 2021

AANLEIDING

De MRA organiseert op 15 oktober 2021 een Duurzaamheid Top. Deze top wordt op een andere manier voorbereid dan de Duurzaamheidstoppen die in 2019 en 2020 werden gehouden. Op de voorgaande bijeenkomsten werden MRA-breed intenties uitgesproken, die daarna nog geformaliseerd werden door individuele MRA overheden. Voor de komende Duurzaamheidstop is het de bedoeling om op vijf (vooraf uitgewerkte) onderwerpen op de dag van de Duurzaamheidstop zelf, tot concrete besluitvorming te komen. Door de afspraken vooraf aan de duurzaamheidstop formeel te laten vaststellen door het college krijgen de Green deals een formele status in het lokale beleid. Deze worden opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023 dat eind 2021 aan de raad wordt voorgelegd.

De afspraken die op de MRA Duurzaamheid Top worden voorgelegd zijn de afgelopen maanden voorbereid. Drie van deze afspraken zijn Green Deals en deze zijn een direct gevolg van een op 15 juni 2020 gehouden MRA-breed bestuurlijk overleg. Daarin spraken de bestuurders de wens uit om samen met het bedrijfsleven en kennisinstellingen te komen tot Green Deals met als doel om op die manier gezamenlijk een impuls te geven aan een duurzaam economisch herstel uit de coronacrisis. De Green Deals:

1. Houtbouw. Met als belangrijkste punten:
 - a. Om vanaf 2025 voor alle nieuwbouw in de MRA een schaa sprong te maken door minimaal 20% uit te voeren in houtbouw/biobasedbouw.
 - b. Deze doelstelling te vertalen in afspraken over aan te wijzen locaties, het ontwikkelen van en delen van kennis en het verbeteren van de bouwregelgeving.
2. Circulair Textiel. Met als belangrijkste punten:
 - a. Werken aan meer hoogwaardige inzameling van textiel met minimaal 7 kilogram per inwoner per jaar in 2025 en/of inzet op inzameling van specifieke textielstromen.
 - b. Toekomstige inkoop van kleding en textiel te committeren aan de handreiking klimaat neutrale en circulaire inkoop bedrijfskleding.
 - c. Contracten voor textielsortering en verwerking af te stemmen op een model van lokale en regionale samenwerking.
3. MRA als fietsmetropool. Met als belangrijkste punten:
 - a. Het actief verkennen van de raakvlakken tussen de eigen beleidsprioriteiten en onder dat covenant in uitwerking zijnde specifieke afspraken (gericht op resp. het openen van fietsservicepunten, op het stimuleren van werknemers om de fiets te gebruiken, op de vorming van werknemers om de fiets te gebruiken, op de vorming van een regionaal fiets kenniscluster en op het stimuleren van het fietsgebruik van kinderen) en van de mogelijkheden om daarop aan te sluiten.

Collegebesluit

Collegevergadering: 21 september 2021

Behalve deze Green Deals zijn er voor de Duurzaamheid Top 2021 ook twee afspraken uitgewerkt vanuit het programma circulaire economie:

4. Niet herbruikbare plastics. Met als belangrijkste punten:
 - a. Het opnemen van een stop op gebruik van single use plastics bij evenementen als voorwaarden in het eigen evenementenbeleid.
 - b. Het bevorderen van recycling van moeilijk recyclebaar plastics door vanaf 2025 ten minste voor één project in de openbare ruimte als eis te hanteren dat het straatmeubilair dat wordt toegepast is samengesteld uit niet direct recyclebaar plastic.

5. Circulair opdrachtgeverschap en inkoop. Met als belangrijkste punten:
 - a. In 2022 te rapporteren over de voortgang op klimaatneutrale circulaire inkoop aan de MRA.
 - b. Dat in 2025 50% van alle inkoop door de eigen organisatie klimaatneutraal en circulaire plaatsvindt zoals afgesproken in 2018.
 - c. Het verspreiden van de handreikingen op de tien inkooppakketten die eind 2022 beschikbaar zijn binnen de eigen organisatie.

MOTIVERING

Argumenten

Ad 1 . Een bundeling van krachten vanuit de overheden is een voorwaarde om te komen tot innovaties en nieuwe economische proposities

Om tot werkbare proposities te komen is het van belang dat overheden op MRA-schaal gelijke voorwaarden aan het bedrijfsleven stellen of via samenwerking een markt creëren met een omvang waarop bedrijven met een zekere schaalgrootte rendabel kunnen opereren. Kansen kunnen niet of vooralsnog niet worden benut als alle overheden op de vijf onderwerpen steeds de eigen (inkoop)voorwaarden blijven hanteren.

Ad 1.a Overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven versterken elkaar in de transitie naar een duurzame economie.

De voorliggende afspraken zijn in samenwerking met het bedrijfsleven en andere stakeholders uitgewerkt. De inzet van de voorgelegde afspraken is dat overheden en bedrijfsleven elkaar aanvullen en versterken. Bijvoorbeeld doordat, zoals bij circulair textiel wordt voorgesteld, overheden via de eigen circulaire inkoop het bedrijfsleven helpen bij het toepassen van gerecycled materiaal. Door die verbreding en innovaties kunnen door het bedrijfsleven vervolgens nieuwe afzetmarkten worden gegenereerd, kan marktexpansie plaatsvinden en ontstaan nieuwe vormen van (circulaire) werkgelegenheid. Op deze manier versterken overheid en bedrijfsleven elkaar en wordt direct bijgedragen aan het beoogde duurzame economisch herstel na de coronacrisis.

Ad 1.b De afspraken dragen bij aan innovaties en de omslag naar een duurzame en circulaire economie.

De voorgelegde afspraken sluiten aan op de MRA-Agenda 2020-2024 waarin de transitie naar duurzame en circulaire economie en nieuwe vormen van duurzame werkgelegenheid uitgangspunt zijn. De gemeente heeft in 2020 met de MRA Agenda ingestemd en hiermee ook met het versterken van de samenwerking in de MRA. Er wordt gepleit voor een intensivering van deze samenwerking om met elkaar te werken aan een nieuwe ambitie: een metropool van grote klasse die o.a. gekenmerkt wordt door zijn duurzame innovatiekracht en zijn duurzame verbindingen.

Ad 1.c De transitie naar een duurzame economie schept kansen op de arbeidsmarkt en vraagt om nieuwe afspraken en arrangementen op de arbeidsmarkt.

Ad 2. Heemstede kan niet voldoen aan de inspanningsverplichting om elk jaar minimaal één locatie aan te wijzen voor houtbouw.

Heemstede staat achter de doelstellingen van de Green deal houtbouw, maar kan niet voldoen aan de voorwaarden om elk jaar één nieuw locatie aan te wijzen voor houtbouw. Vanuit het Woonakkoord Zuid-Kennemerland IJmond onderschrijven we wel het stimuleren van houtbouw en biobased in de regio. Mocht de mogelijkheid zich aandoen om tussentijds, onder de juiste voorwaarden, alsnog toe te treden zullen we dit opnieuw overwegen.

Ad 3. De ambitie om hoogwaardiger textiel in te zamelen past binnen de doelstellingen uit de Nota Duurzaam Heemstede over het scheidingspercentage huishoudelijk afval.

Door het gebruik van de Handreiking hoogwaardige inzameling en zo meer hoogwaardig textiel in te zamelen wordt er toe gewerkt naar minder hoogwaardig textiel in het restafval. Op dit moment wordt slechts een derde van alle textiel apart ingezameld en wordt het meeste textiel verbrand. Met het volgen van deze afspraak wordt jaarlijks ingezamelde textiel in de MRA (8,5 kiloton) verdubbeld.

Ad 3.1 Het hoogwaardiger verzamelen van textiel draagt bij aan de Sustainable Development Goals zoals opgenomen in de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024.

Textiel is één van de meest schadelijke afvalstromen in termen van CO₂-uitstoot, watergebruik en recycling. Er wordt steeds meer textiel gebruikt, voor kortere tijd, terwijl ook duidelijk is dat de productie gepaard gaat met slechte arbeidsomstandigheden (kinderarbeid, onveilige werkvloeren en lage lonen).

Ad 3.2 De toekomstige inkoop van kleding en textiel middels de handreiking klimaat neutrale en circulaire inkoop bedrijfskleding draagt bij aan de organisatie doelstelling om in 2025 voor 50% circulair in te kopen.

Ad 4. Door de potentie van de fiets in de regio te vergroten en het gebruik van de fiets te stimuleren wordt er bijgedragen aan de doelstelling uit de Nota Duurzaam Heemstede om de CO2 uitstoot te reduceren.

Door het gebruik van de fiets te stimuleren en aantrekkelijker maken kan de CO2 uitstoot worden gereduceerd. Om die reden wordt ook in de nog vast te stellen bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland meer ruimte geboden voor de fiets. Door als lid van het peloton mee te doen, wordt de mogelijkheid opgehouden om op een zelfgekozen moment actief deel te nemen. Heemstede maak op deze manier deel uit van het netwerk van organisaties, maar gaat geen verdere verplichtingen aan die voortkomen uit dit convenant.

Ad 5. Het hoogwaardiger gebruik en verwerking van plastic kunststoffen draagt bij aan de doelstelling uit de Nota Duurzaam Heemstede om in 2050 volledig circulair te zijn.

Ad 6. In 2018 heeft Heemstede de intentie verklaring circulair opdrachtgeverschap en inkopen ondertekent. Door deze afspraak te herbevestigen wordt het beleid gecontinueerd.

Op dit moment wordt het inkoopbeleid van de gemeente Heemstede herijkt. Ambities, kaders en doelstellingen voor het Circulair en Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) worden hierin opgenomen, zodat dit geborgd wordt in de organisatie. Dit betekent dat Heemstede niet langer met een apart Actieplan MVI werkt, maar dat duurzaam inkopen geïntegreerd wordt.

Kanttekeningen

De uitvoering van de verschillende afspraken blijft voor een kleine gemeente als Heemstede, met de huidige budgetten en capaciteit, een uitdaging.

FINANCIËN

Het tekenen van de verschillende Green deals en afspraken hebben geen directe financiële consequenties. Eventuele financiële consequenties zowel positief als negatief die kunnen ontstaan als gevolg van het tekenen van de verschillende afspraken worden opgevangen binnen de verschillende beleidsterreinen of worden ter zijner tijd aan het college worden voorgelegd.

PLANNING/UITVOERING

Op 15 oktober 2021 vindt de Duurzaamheid Top plaats en worden de verschillende Green deals en afspraken ondertekend. Na de Duurzaamheid Top zullen vervolgens de afspraken verder worden uitgewerkt en heeft voorbereiding plaats om op de aangegeven data de implementatie te starten. Hierover wordt op dat moment voor zover nodig en indien gewenst per afzonderlijke afspraak en per afzonderlijk onderwerp een implementatieplan aan de colleges voorgelegd. Vervolgens vindt de uitvoering van de afspraken plaats binnen de verschillende beleidsvelden.

COMMUNICATIE

Na ondertekening door de MRA-gemeenten wordt aan dit moment bekendheid gegeven door de afdeling communicatie.

BIJLAGEN

1. Aanbieding definitieve afspraken MRA Duurzaamheid Top 2021
2. MRA Convenant Houtbouw